

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต

ครูผู้สอน ครูนจรักษ์ สุขเจริญ

ครูสุกฤณา นกเทียน

พุทธศาสนสุภาคีต

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความหมายของพุทธศาสนสุภาษิตได้
๒. วิเคราะห์หลักคำสอนในพุทธศาสนสุภาษิตได้
๓. นำคติสอนใจจากพุทธศาสนสุภาษิตไปใช้
ในการดำเนินชีวิตได้

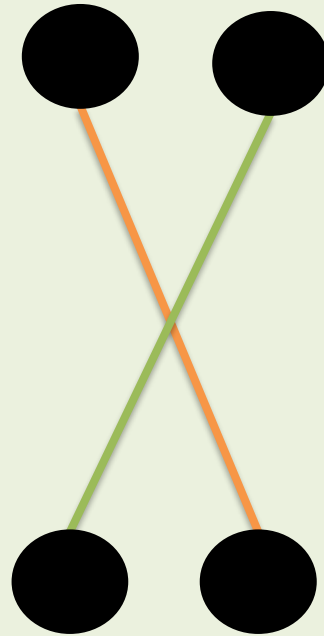
ลองจับคู่กันดูนะ

อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ
อັด-ตา-หิ-อັด-ตะ-โน-นา-โถ

มาตา มิตฺตํ สเก ชฺเว
มา-ตา-มิด-ตั้ง-สะ-เก-ชะ-เว

มารดาเป็นมิตรใน
เรือนตน

ตนแลเป็นที่พึ่งของตน

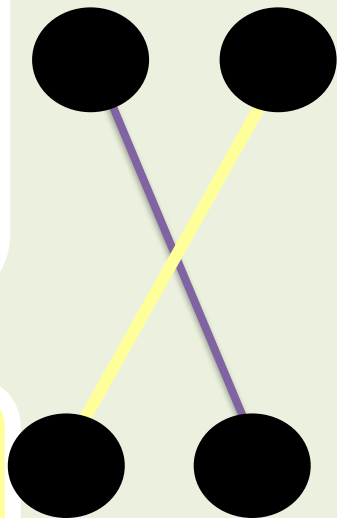
นิमित्तํ สารูปานํ

กตญญุกตเวทิตา

นิ-มิต-ตั้ง-สา-ทุ-รูป-า-นัง-กะ-ตั้ง-
ยุ-กะ-ตะ-เว-ที-ตา

พุรหฺมาติ มาตาปิโตร

พรั้ม-มา-ติ-มา-ตา-ปิ-ตะ-โร

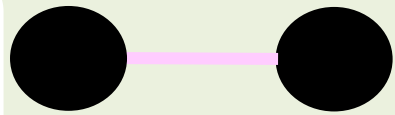
มารดาบิดา
เป็นพรหมของ
บุตร

ความกตัญญุกตเวทิตี
เป็นเครื่องหมาย
ของคนดี

ททมาโน ปิโย โหติ
 ทะ-ทะ-มา-โน-ปิ-โย-โห-ติ

ผู้ให้ย่อมเป็นที่รัก

โมกฺโข กลฺยาณียา สาธุ
 โมก-โข-กัน-ละ-ยา-นิ-ยา-สา-ธุ

เปล่งวาจาไพเราะ
 ให้สำเร็จ
 ประโยชน์

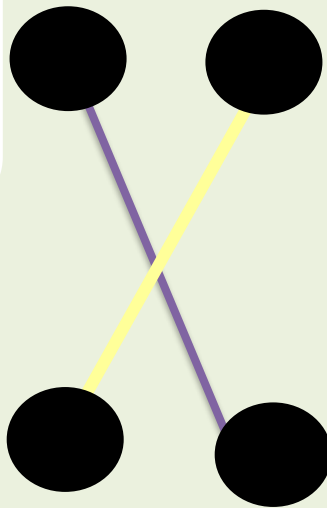

สุขา สงฺขสฺส สามคฺคิ
สุขา-สัง-คัต-สะ-สา-มกฺคิ

โลโกปตถมฺภิกา เมตฺตา
โล-โก-ปัต-ถมฺภ-กา-เมต-ตา

เมตตาทรรรม
ค้ำจุนโลก

ความพร้อมเพรียง
ของหมู่คณะทำให้
เกิดสุข

คำถามชวนคิด

นักเรียนรู้จักพุทธศาสนสุภาษิต

ใดบ้าง

คำตอบ

อตุตาทิ อตุตโน นาโถ
ตนย้อมเป็นที่พึงเห็นตน

พุทธศาสนสุภาคีต

พุทธศาสนสุภาคีต

หมายถึง สุภาคีตทางพระพุทธศาสนาที่เป็นคติสอนใจ
ให้กระทำความดีตามหลักธรรมต่าง ๆ

พุทธศาสนสุภาคีตที่ควรศึกษาและนำไปปฏิบัติ
ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ มีอยู่ด้วยกัน ๒ ข้อ คือ

พุทธศาสนสุภาษิต

วิริเยน ทุกฺขมจฺเจติ

วิ-ริ-เย-น-ะ-ท-ุ-ก-ข-ม-จ-ม-ด-เจ-ติ

ปณฺญา โลกสฺมิ ปชฺโชโต

ป-ณ-ยา-โล-ก-ัด-สะ-มิ-ป-ัด-โช-โต

วิริเยน ทุกฺขมจฺเจติ

(อ่านว่า วิ-ริ-เย-นะ-ทุก-ชะ-มัด-เจ-ติ)

แปลว่า คนจะผ่านพ้นความยากลำบากได้

เพราะ**ความเพียร**

ความเพียร

หมายถึง ความพยายาม ความมุ่งมั่น
อดทนทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จ

คนเราเกิดมาต่างมีหน้าที่ที่จะต้องกระทำ
เหมือนกันหมด โดยบางครั้ง ต้องประสบกับ
ความลำบากหรือปัญหาต่าง ๆ

ตัวอย่าง

ถ้านักเรียนอยากเป็นนักกีฬาที่มีชื่อเสียง
ระดับชาติ เราต้องทำอะไร

เราต้องใช้ความเพียร
พยายาม ศึกษาหาความรู้
และเพียรพยายามฝึกฝน
ตนเองอยู่เสมอเพื่อให้เกิด
ทักษะและประสบการณ์
ความสำเร็จ

จึงสรุปได้ว่า ถ้าต้องการความสำเร็จในชีวิต
ต้องอาศัยความเพียรพยายามเป็นหลัก

ปัญญา โลกสุขุมิ ปชโชโต

(อ่านว่า ปั้น-ยา-โล-กั๊ด-สะ-มิ-ปัด-โช-โต)

แปลว่า ปัญญา คือ แสงสว่างในโลก

ปัญญา

หมายถึง ความรอบรู้ในวิชาการต่าง ๆ
ปัญญาเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เราแก้ปัญหาต่าง ๆ
และสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายได้

ซึ่งในทางพระพุทธศาสนา
เรียกปัญญาเช่นนี้ว่า **ปัญญาทางโลก**
ซึ่งมีความสำคัญมากต่อการประกอบ
อาชีพที่สุจริต ปัญญาทางโลกนี้เกิด
หรือมีขึ้นได้จากการศึกษาเล่าเรียน

แต่ปัญหาที่สำคัญ
ทางพระพุทธศาสนานั้นไม่ใช่ปัญหา
ทางโลกแต่เป็น **ปัญหาทางธรรม**
คือ ปัญหาที่เกิดจากการฝึกอบรม
จิตใจ หรือเกิดจากการปฏิบัติสมาธิ
ภาวนา

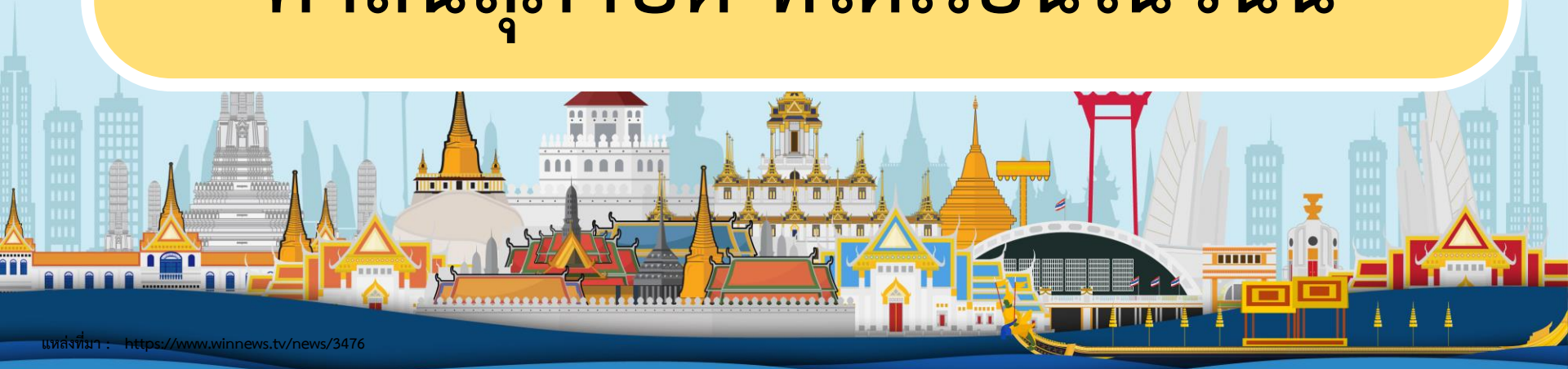

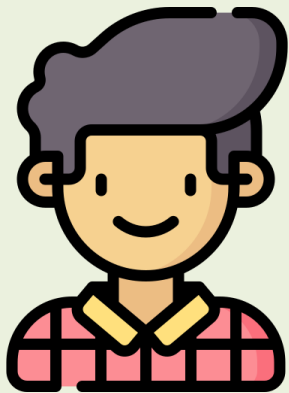
ถ้าปัญญาทางโลกเปรียบเสมือน
แสงสว่างของดวงจันทร์ฉันใด
ปัญญาทางธรรมก็เปรียบเสมือน
แสงสว่างของดวงอาทิตย์ฉันนั้น

แสงสว่างของดวงอาทิตย์
ทำให้เราสามารถมองเห็นสิ่งต่าง ๆ
ได้ชัดเจนเพียงใด
ปัญญาทางธรรมก็ทำให้เรา
สามารถมองเห็นสัจธรรมแห่งชีวิต
ได้ชัดเจนเพียงนั้น

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุป
ความสำคัญและความหมายของพุทธ
ศาสนสุภษิต ที่ได้เรียนในวันนี้

ชั้นปฏิบัติ

คำชี้แจง

ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๗
เรื่อง พุทธศาสนสุภชาติ

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๗
เรื่อง พุทธศาสนสุภาพิิต

คำชี้แจงครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๗
เรื่อง พุทธศาสนสุภาพิิต
๒. ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือตาม
ความเหมาะสม

ใบงานที่ ๗ เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ปฏิบัติดีเป็นนิจ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต
รายวิชา สังคมศึกษา รหัส ส๕๕๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกพุทธศาสนสุภาษิตที่ได้ศึกษาหรือค้นคว้ามาแล้ว อธิบายความหมายและการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

๑. พุทธศาสนสุภาษิต
๒. ความหมาย.....
๓. การนำแนวทางไปปฏิบัติ.....
๔. ผลที่เกิดขึ้น.....

ใบงานที่ ๗

๑. พุทธศาสนสุภาษิต

ตอบ

๒. ความหมาย

ตอบ

.....

๓. การนำแนวทางไปปฏิบัติ

ตอบ

.....

๔. ผลที่เกิดขึ้น

ตอบ

๑. พุทธศาสนสุภาสิต

ตอบ... **วิริเยน ทุกฺขมจฺเจติ.....**

๒. ความหมาย

ตอบ... **คนจะผ่านพ้นความยากลำบากได้เพราะความเพียร.....**

๓. การนำแนวทางไปปฏิบัติ

ตอบ... **ตั้งใจเรียนหนังสือ โดยการมีความเพียรพยายาม หมั่นทบทวน
บทเรียนอยู่เสมอ.....**

๔. ผลที่เกิดขึ้น

ตอบ... **ถ้าเรามีความเพียรพยายามย่อมนจะประสบความสำเร็จ เช่น ถ้า
นักเรียนตั้งใจเรียนมีความพยายามในการเรียน ก็จะมีผลคะแนนที่ดีขึ้น**

สรุปบทเรียน

พุทธศาสนสุภาษิต เป็นสุภาษิตหรือข้อคิดที่มี
ความมุ่งหมายให้พุทธศาสนิกชนทุกคนได้
ประพฤติตนตามหลักธรรมที่ดั่งาม เพื่อให้ชีวิต
ของตนมีความสุขสงบร่มเย็น

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง พิธีกรรมของศาสนาต่าง ๆ

สิ่งที่ต้องเตรียม ใบงานที่ ๘

เรื่อง พิธีกรรมของศาสนาต่าง ๆ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

